

SLIVOVICE A SNÍH

Petr se plahočil za otcem k Chustu a třásl se zimou. Jejich chýše ležela nedaleko za nimi, kousek od samotné vesnice. Do předvečera svatého Ondřeje zbývalo ještě několik dní, ale sněhu už byla spousta. Bude to krutá zima. I v tom chladu Petr cítil, jak z otce táhne. Ani řezavý vítr ho nezbavil všudypřítomného oděru slivovice a piva.

„Otče? Znal jsi Radua dobře?“ zeptal se Petr, jen aby něco řekl. Otec neodpověděl a Petr stejně znal odpověď. Nikoho neznali dobře. Než přišli do Chustu, nikdy nezůstali na jednom místě dost dlouho na to, aby se s někým vůbec seznámili. Ale Petr věděl, že jednou či dvakrát za poslední rok otec Raduovi, dřevorubci z Koroceni, vypomáhal. Občas i ten nejsamotářštější dřevorubec potřebuje pomoc, když poráží veliký strom.

Už byli skoro na kraji vesnice.

„Pospěš si,“ pobídl ho Tomas. „Nebudou na nás čekat.“

„Ještě nemohli začít,“ řekl Petr. „Neslyším kostelní zvon.“

Otec si odplivl do sněhu, ale neohlédl se.

„Na pohřbu sebevraha žádné vyzvánění nebude.“

Vešel do vesnice brankou v křivém březovém plotu. Nebyl vyšší než po kolena a shora byl pokrytý vetchými došky. Byl tam proto, aby se drůbež nezaběhla moc daleko. Vedl kolem vsi, a označoval tak její hranice. Kromě několika polí byl venku za plotem už jen les. Na několika místech byla v plotě zastřešená branka, stejná jako tady.

Petr se u ní zastavil. Byl nervózní. Nešlo jen o to, že je ve vsi neměli rádi, bylo tu ještě něco dalšího.

„Sebevraha?“

Petr se rozběhl za otcem a rychle ho dohnal. Zem byla po-

krytá zmrzlým blátem a břečkou a otcův krok byl nejistý jako obvykle.

„Bud' zticha,“ sykl Tomas a zamračil se na syna. Pokývl k chýším a Petr pochopil, že měl mlčet. No dobře. Petr byl na mlčení zvyklý, i na samotu. Jelikož byl otec takový morous, většinou si Petr popovídal jen sám se sebou, ve vlastní hlavě.

Ve stínu nízké branky stály dvě zamračené stařeny. Něco si spolu šuškalý a nespustily přitom oči z Tomase, rozložitého chlapa, který vypadal starší, než nejspíš byl, a jeho syna, silného mladíka vedle něj.

Petr věděl, že je nemají rádi, a do vsi ho nic nelákalo. Jako by na ní bylo cosi nehostinného a znepokojivého, skoro hrozivého, i když by to Petr nedokázal vyjádřit slovy. Ale i přes to všechno se tu Tomas zřejmě cítil spokojený a hodlal zůstat. A po pravdě řečeno, Petr chtěl zůstat taky. Zdálo se, že po všech těch letech harcování konečně někde zapustili kořeny. A pak tu taky byla Agnes.

Spěchali dál z mírného kopečka, který končil na místě poněkud legračně nazývaném náměstí, jako by tohle bylo nějaké velké město na jihu, a ne bohem zapomenutá ves, kde lišky dávají dobrou noc. V Chustu nežilo víc než dvě stě lidí, ale tady, uprostřed vsi, byly místo chýší domy a některé z nich měly dokonce i patro. Petr se cestou rozhlížel po Agnes, ale v takovémhle počasí nebyl venku nikdo, kdo nemusel. Minuli konec ulice, kde bydlela s matkou, která po smrti manžela ještě chodila ve smutku. Petr na okamžik zvolnil krok v naději, že snad Agnes zahlédne, ale nebylo po ní ani památky.

Z druhé strany náměstí stoupala nenápadná cestička, která mizela mezi dvěma z větších domů. Jeden patřil faráři a druhý felčarovi. Cesta vedla do kostela ležícímu v mírném svahu za domy. Petr už viděl jeho prohnutou šindelovou střechu s cibulovitou věží posazenou uprostřed hřebene, jako když kluk jede na praseti. K jeho překvapení však otec zamířil na opačnou stranu náměstí.

Zarazil se a pak mu to došlo. Mělo ho to napadnout. Radu byl sebevrah, takže žádné vyzvánění, a ani svatá půda pro něj není. Petr spěchal dál.

Otec už byl skoro na konci vesnice.

„Oni si myslí, že se zabil sám?“

Tomas neodpověděl.

„Otče?“

Tomas se na okamžik zastavil a pohlédl nikoli na svého syna, ale přes rameno kamsi do dálky .

„Našli ho viset na stromě s provazem kolem krku. Takže se zabil. Nebyl by to první osamělý dřevorubec, který takhle skončil.“

Petra něco napadlo.

„Proč ho nepohřbí v jeho vlastní vesnici?“

Otec si odfrknul.

„Takováhle smrt. Nechtěli s ním mít nic společného. Řekli, že zemřel na pozemcích Chustu, tak že se o něj máme postarat sami.“

„A my s tím souhlasili?“ divil se Petr.

„Kdo je to ‚my‘? Žádné ‚my‘ tady neexistuje,“ odsekl Tomas. Pak si povzdychl. „Nebylo na vybranou. Buď bude pohřbený v Chustu, nebo zůstane na pospas vlkům. A stejně to nařídila rada starších.“

Teď už byli ze vsi venku. Skrz stromy uviděli několik lidí shromážděných na malé mýtině.

Petr myslel na Radua a na to, jak asi zemřel. Otec mu říkal, že je snílek, ale ani ve snu ho nenapadalo, co se Raduovi mohlo stát. Však by to taky nebyl sen, ale spíš noční můra.

„Ale otče,“ zašeptal Petr, „říkal jsi přece, že měl rozervanou hrud' a probodnuté srdce.“

„No a co?“

„No, to si přece nemohl udělat sám a potom se pověsit na strom.“

„Tak se to muselo stát až pak.“

„To myslíš, že mu to udělal někdo jiný poté, co zemřel? Kdo by to dělal? A proč?“

Tomas pokrčil rameny.

„Vlci...?“

Petr už už chtěl odpovědět, ale uvědomil si, že otec schválně dělá hloupého.

„Poslouchej, Petře. Když chlap visí na provaze ze stromu, tak se zabil. Jestli jim Anna řekla, že to bylo takhle, tak to tak bylo. Nech to být!“

Petra to neuspokojilo, ale už nic neříkal. Viděl, že otci něco dělá starosti.

Došli k nevelké skupince smutečních hostů. Byl tam farář Daniel a felčar Teodor – napůl lékař, napůl čaroděj. Radu byl možná jenom dřevorubec, a ani ne ze vsi, ale přesto ho přišli pohřbít dva z nejvýznamnějších obyvatel vesnice. Proč asi? přemýšlel Petr. Proč jsou tu oba dva? Věděl, že spolu moc nevycházejí. Lidé si chodili pro duchovní útěchu za Teodorem, stejně jako za Danielem, a naopak bylo stejně pravděpodobné, že se za své zdraví budou modlit s Danielem, jako že navštíví doktora. Oba muži věděli, že se navzájem musí tolerovat. Ale bylo to spojenectví z nutnosti.

O kousek dál stál kostelník, stařec se silnýma rukama, ale řídkými zuby. Bylo na něm jasně vidět, že s celou tou záležitostí nechce nic mít, a když v zamrzlé půdě s námahou vykopal mělkou jámu, opřel se o svůj dlouhý rýč, vysával si dásně a podmračeně všechno pozoroval zpod široké krempy černého plstěného klobouku.

Vzduchem dál poletoval sníh. Tomas pokývl ostatním na pozdrav.

Přivandrovalci nebyli nikde vítáni, i když ti dva, otec se synem, uměli za práci pořádně vzít. Byli ale divná dvojka. Otec byl opilec, to všichni věděli, ale měl něco do sebe. Così v držení jeho těla... Byl tlustý od pití, obličej měl zarudlý a oči kalné, ale vlasy měl pořád černé a husté.

Syn, to byl ještě mladík, zelenáč. Vlasy měl ještě tmavší a hustší než otec, ale pleť hladkou a snědou, jako by byl odněkud z jihu. Oči měl jasné, tmavohnědé jako turecká káva. Ale byl stále nějak nervózní, i když byl mladý a silný. A jako by pocházel z ušlechtlejšího rodu než otec. Jen málokterý z vesničanů se kdy zamyslel nad tím, co se asi stalo s jeho matkou, ačkoli tuhle jemnost musel zdědit po ní.

Petr byl ponořen do vlastních myšlenek. Vlci nemohli Raduovi takhle zřítit hrudník poté, co se pověsil na strom. Nedávalo to smysl. Někdo ho musel velkou silou bodnout do prsou a pak teprve jeho tělo pověsit.

Ale proč? Většina vrahů se snaží těla svých obětí skrývat. Proč by ho někdo takhle vystavoval?

Petrovi to připadalo jako varování. Varování, že lesy obchází smrt.

A měl pravdu.